

ГОД. XIV.

ПОЗОРИШТЕ.

БРОЈ 9.

УРЕЂУЈЕ А. ХАЦИЋ.

Излази за време бављења позоришне дружине у Н. Саду свагда о дану сваке представе, иначе сваког месеца по један пут на по табака. — Стоји за Нови Сад 40, а на страну 60 новч. месечно. —

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

Главна скупштина „друштва за српско народно позориште“ у Н. Саду 17. (29.) јуна 1889.

(Свршетак.)

Из В. Кикинде отишла је дружина у Чаково и бавила се тамо од 13. септ. до 4. октобра 1888, и дато је 12 представа, једна корисница и певало се у цркви. — Из Чакова отпутовала је дружина у Вршац и бавила се у њему од 4. октобра до 2. децембра 1888. У Вршцу је дато 36. представа, једна корисница дружини, једна представа за децу, једна за набавку одела за сиромашну децу и певало се при погребу Јулијане Обрадовићке, народне добротворке. За време бављења у Вршцу суделовала је дружина при једној беседи, коју је тамошње певачко друштво приредило. — Из Вршца је отишла дружина у Белу Цркву, где је била од 3. децембра 1888 до 3. јануара 1889, и давала је 16. представа и једну корисницу дружини. За време бављења у Белој Цркви ишла су наша три члана у Вршац, те су на молбу гђице С. Цијукове и певачке дружине суделовали у оперети „Лепа Галатеја“, коју је гђица С. Цијукова изабрала ради певања. Месни одбор у споразуму са позоришном управом приређујући у Белој Цркви вечерњу забаву, замолили су гђицу С. Цијукову, да на истој суделује певањем у „Лепој Галатеји“, чему се она радо одазвала. — Из Беле Цркве отишла је дружина у Панчево и бавила се у њему од 4. јануара до 14. марта 1889, и дато је 35. представа, једна корисница дружини и једна представа за децу. За време приказивања у Панчеву био је одмор од 8. дана због

смрти престолонаследника Рудолфа. — Из Панчева отишла је дружина у Ковин, где је била од 14. марта до 19. априла 1889. Ту је дато 18. представа, једна корисница дружини и певало се у цркви други дан Ускрса.

Осим горе наведених места била је дружина од 19. априла до 8. јуна о. г. у Митровици, а за овај мах налази се у Земуну.

Промене у особљу нема друге, осим што је иступио из дружине Сима Лукић Лазич. На његово место није још нико узет.

Приновак репертоара је овај:

„Туђинка“, позоришна игра у 5 чинова; „Штомфајев“, позоришна игра у 3 чина; „Златан паук“, шаљива игра у 4 чина; „Из захвалности“, шаљива игра у 1. чину; „Чланак 264“, шаљива игра у 5 чинова; „Лазар“, трагедија у 5 чинова и „Огледало“, шаљива игра у 3 чина.

Ове се годпне, истинна, није научило колико прошле године, но узроци су томе ови: Док су улоге гђице Ленке Хаџићеве, која је иступила, од других глумица научене, требало је више од године дана; а друго, кад се десет места морају обћи за једну годпну, ту онда тешко иде да се научи толико, колико се захтева; па даље и то је важна околност, која спречава учење, што се у више места морају представе давати по каванама, које су по цео дан окупиране гостима, а сваки кафеџија даје своју дворану под условом.

да му радња не застаје, те ту је онда немогуће проба држати и учити. С тога се надам, да ће славна скупштина наведене разлоге у обзир узети и да ће се ове године и с толико новитета задовољити; а кад се буде дошло у Сомбор и Нови Сад — као што ће то бити на јесен и зиму ове године — онда ће се моћи знатно више научити.

Молим славну скупштину и овога пута, ако је могуће, да ме реши управитељске дужности“.

Извештај овај узима се на знање а за управитеља позоришне дружине бира се на ново на годину дана Димитрије Ружић.

9. Управни одбор подноси извод из рачуна главне благајне позоришне о приходу и расходу дворане српског народног позоришта за годину 1888.

По том изводу износило је:

Примање	660 ф. — н.
Издавање	322 ф. 23 н.

Чист приход 337 ф. 77 н.

Узима се на знање.

10. Председник позива, да се у смислу §. 13. устава друштвеног измени и допуни трећина чланова управног одбора.

Као најстарији по избору иступају ови чланови:

I. У позоришном одсеку: А Хаџић, подначеоник; Стеван В. Поповић у Будим-Пешти (заменик: др. Александар Кода); Новак Радонић у Мољу (заменик: Светозар Савковић); и др. Илија Вучетић.

II. У економском одсеку: Арса Пајевић, Данило Манојловић, Ђока М. Поповић и Васа Милутиновић.

Члан др. Илија Вучетић моли, да га скупштина више не бира.

Узима се на знање и по кратком договору бирају се на три године дана:

I. У позоришном одсеку: А. Хаџић, подначеоник; Стеван В. Поповић у Будим-Пешти (заменик: др. Александар Кода); Светозар Савковић; и др. Стеван Малешевић у Сенти, који прелази из економског одсека у овај одсек (заменик: др. Јован Велимировић).

II. У економском одсеку: Арса Пајевић, Данило Манојловић, Ђока М. Поповић и Васа Милутиновић.

На место дра Стевана Малешевића из Сенте бира се у економском одсеку: Каменко Ј. Јовановић (са замеником: Љубомиром Стевановићем.)

11. Управни одбор под бр. 96. У. О. о. г. подноси прорачун за српско народно позориште за годину 1890.

I. Прорачун за српску народну позоришну дружину износи:

Приход од представа	21.000.—
Добровољни прилози	300.—
Припомоћ из главне касе	630.—
Свега прихода:	21.930.—
Спрам потребе	21.930.—

Посебице пак одређено је да изнесе:

1. Плата	15.500.—
2. Награда управитељу и редитељима	400.—
3. Манипулација	—.—
4. Станарина	400.—
5. Путни трошак	1.200.—
6. Огрев	100.—
7. Кирија и грађење позоришне	1.000.—
8. Музика	1.200.—
9. Гардероба	100.—
10. Намештај и реквизите	80.—
11. Осветљење	600.—
12. Цедуље	500.—
13. Трошкови око представа и ситнице	800.—
14. Библиотека	—.—
15. Добротворне цели	150.—
16. Непредвиђени трошак	50.—
17. Репертоар	100.—
18. Креп глумцима	60.—
19. Награда за позоришна дела	100.—
Свега	21.930.—

II. Централна управа:

Приход	3.379·58
Потреба	3.334·27
Остаје сувишка	45·31

Предложени прорачун усваја се и издаје управном одбору да се по њему равна.

12. Управни одбор под бр. 83. У. О. о. г. предлаже скупштини, да се као ненаплатива бришу потраживања од ових трију обвезница, и то:

1. Обвезница Димитрија Стојковића из Ст. Кера од 28./П. 1859 у износу 42 фор;

2. Обвезница Проке Ползовића из Ст. Кера од 25./ХI. 1860. у износу: 77 фор. 47 н.; и

3. Обвезница Стевана Милутиновића из Карловаца од 26. фебруара 1852. у износу 130 фор. сребра.

Прве две обвезнице уступљене су овоме друштву од Старо Керске српске црквене општине, а трећа од Стевана Видака из В. Кикинде.

Сва та три потраживања била су сумњиве вредности и управни одбор чинио је све могуће кораке ради наплате истих, али их није могао инкасовати, пошто су дужници без имања умрли, а обвезнице нису биле укњижене.

Прима се предлог управног одбора и исти се упућује, да та ненаплатива потраживања из рачунских књига брише.

13. Управни одбор под бр. 96/У. О. о. г. износи овај предлог:

Пошто се број чланова друштвених налази у великом опадању и пошто се приход позоришни не умножава, а потребе непрекидно расту: то се предлаже скупштини, да се изда позив на народ, да се родољуби наши уписују у чланове овога друштва, да би се фонд друштвени што више умножио а тиме и приход порастао.

Начин пак, како ће се извести купљење чланова, да се остави управном одбору.

Прима се предлог управног одбора и оставља се истом, да га изврши.

14. Управни одбор под бр. 98./У. О. о. г. јавља, да је одлуком својом под бр. 63/У. О. о. г. решио био, да се предложи скупштини, да се за позоришну дружину узме сталан коровођа са месечном платом од 50 фор., који би држао школу с глумцима и дириговао при певању и свирању; — но пошто се из прорачуна увидило, да су приходи позоришни врло мали и скупчени, тако, да се за овај мах не могу набавити ни најнужније декорације ни ствари за гардеробу позоришну, нити се могу друге преке потребе подмирити: то је управни одбор за сад одустао до бољих времена од предлога за постављање сталнога коровође, и о томе извештава скупштину.

Узима се на знање.

15. Председник напомиње, да је скупштина свој рад довршила и позива, да се у смислу пословног реда избере десет чланова, који ће потписати скупштински записник.

За оверење скупштинског записника бирају се чланови: Андрија М. Матић, Коста Рајић, др. Јован Велимировић, Јован Грчић, Љуб. Стефановић, Душан Јовановић, Васа Милутиновић, др. Милан Бојески, Милан А. Јовановић и Петар Дамјановић.

16. Председник захваљује члановима, што су дошли на скупштину и закључује скупштину у 12 сахата у подне.

Л И С Т И Њ И.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

(Српска народна позоришна дружина) отишла је из Руме 6. (18.) септембра о г. у Ириг, где ће се бавити петнаест дана и за то време даваће до девет представа. Почетком октобра полази дружина у Сомбор, где ће пробавити 2—3 месеца, а за тим долази или одмах у Нови Сад, или најпре у Сентомаш па онда у Нови Сад, према

томе колико ће се времена моћи задржавати дружина у Сомбору.

(Извештај месног одбора за „српско народно позориште“ о примању и издавању од 1. јуна до 17. јула 1889 у Земуну.)

Примање:

	Ф. н.
1. „Мехурићи“, у претплати	51 05
2. „Буњевка“, ван претплате	74 41

3. „Златан паук“, у претплати	45·20
4. „Максим Прнојевић“, у претплати	49·30
5. „Ранцављеви“, у претплати	74·30
6. „Распикућа“, ван претплате	153·02
7. „Огледало“, у претплати	56·81
8. „Федора“, у претплати	49—
9. „На Мрзану кућа остаје“, ван прет.	114·70
10. „Фауст“, у претплати	58.—
11. „Љубав их измирила“, у претплати	39·20
12. „Граничари“, ван претплате	100·32
13. „Лудвиг XI“, у претплати	30·80
14. „Сеоска лола“, ван претплате	101·23
15. „Госпођа од Сантропеза“, у претп.	32·70
16. „Перишонов пут“, у претплати	28·75
17. „Марија кћи пуковније“, у претп.	67·58
Претплата на 12 представа	571·10
Укупно	1697·47

Издавање:

1. За 33 дана плата дружини	1479·80
2. Путни трошак из Митровице до Земуна	183·60
3. Дневни трошак за 17 представа	138·91
4. Градња арене	50—
5. Полицији за 17 пред. а	1·50 . 25·50
6. Фризери „ „ „ „ 1.—	17.—
7. Гардероберки „ „ „ „ —·80	13·60
8. За гостовање г. Николи Милану, редитељу и члану „кр. хрват. земаљ. казалишта у Загребу и гђи Зорци Теодосијевићки, чланици краљ. срп. народ. позоришта у Београду	60—
9. По рачуну А. Димитријевића	46·77
10. „ „ Б. Романчића	17·90
11. „ „ реkvизитера	20·49
12. Разноврсно	36·14
Укупно	2089·71

Према прилици 1697·47

Мањак је 392·24

У Земуну 10. (22.) јула 1889.

Антоније Димитријевић, с. р. Сава Пушић, с. р.
благајник. председник.

Одборници:

Стеван П. Крецул, с. р.

Ј. Карамата, с. р.

Стражиња Пантелић, с. р.

ПОЗОРИШТЕ.

(Дескашев у Петрограду). Руски листови јављају, да је српски певач Дескашев стигао

свршетком јула о. г. у Петроград. Због болести могао је тек 1. августа да изађе пред руску публику. Задатак је имао леп. Данас кад се толико говори о Србима у Русији, требало је показати Русима да и Срби имају своју уметност — песму вештачку и народну; ваљало их је мелодијама тих песама очарати, занети, стећи гласа и себи и српској песми. Задатак диван и достојан таког уметника, као што је Дескашев, али уједно и тежак с тога, што су виши кругови отишли на своје летњиковце, а и сваки други, ко може, живи на селу, да не мора гутати кужни летњи ваздух петроградски.

Такој публици, која живи у летњиковцима близу Петрограда, у Озеркама, представио се првог августа Дескашев у летњем позоришту г-ђе Неметове. Света је било врло мало. Једно због рђавог времена, а друго због тога, што је свет неколико пута долазио, а т-ђа Неметова није нашла за вредно да јави напред свету, да је Дескашев болестан. Свет је ишао па и престао ићи.

Дескашев певао је Бранкове песме: „Слатка мисли“, „Коло“ и „Гусле моје“, па „Венац из народних песама“ и „Онамо, онамо.“ Највећма се допала црногорска химна народна. Обучен у црногорско одело, с пушком у руци отпевао је наш певач „Онамо, онамо“ вештачки и поновио је више пута на захтевање публике. Песме Бранкове нису имале ни близу оног маха на слушаоце Русе, као на Србе. Рус не разуме ни речи из тих песама, он чује само мелодију из почетка лепу, а после монотону за руско ухо. Кривица је томе била то, што ни једне руске новине нису се старале да поуче публику, шта су Србину гусле, и шта значи Бранково „Гусле моје“, каква је идеја у Бранковом „Колу“, и т. д. И сама пратња тих песама била је, сачувај боже!

После химне црногорске најбоље се допале народне песме. Кад је Дескашев почео ређати: „Јечам жњела“, „Бре девојче“, „Јеси л' чуо“, „Хој девојко, душо моја“, „Да је мени“, „И ја лажем, лане моје“ и т. д. публика се раздрагала. Узрок је прост: лепе оне мелодије ређају се једна за другом, па не мораш разумети речи, а да ти се допадне — да уживаш. Осим тога севдалије наше веома су налик на малоруске песме народне, а то им већ даје право на популарност у Русији.

Руски листови препоручују Дескашеву да у Петроград дође зими кад је свет на окупу и да се споразуме са другим уметницима, па уз њихово суделовање да приреди концерт, (а не сам да пева све песму једну за другом) — и успех ће бити сигуран.

Издаје управа српског народног позоришта.